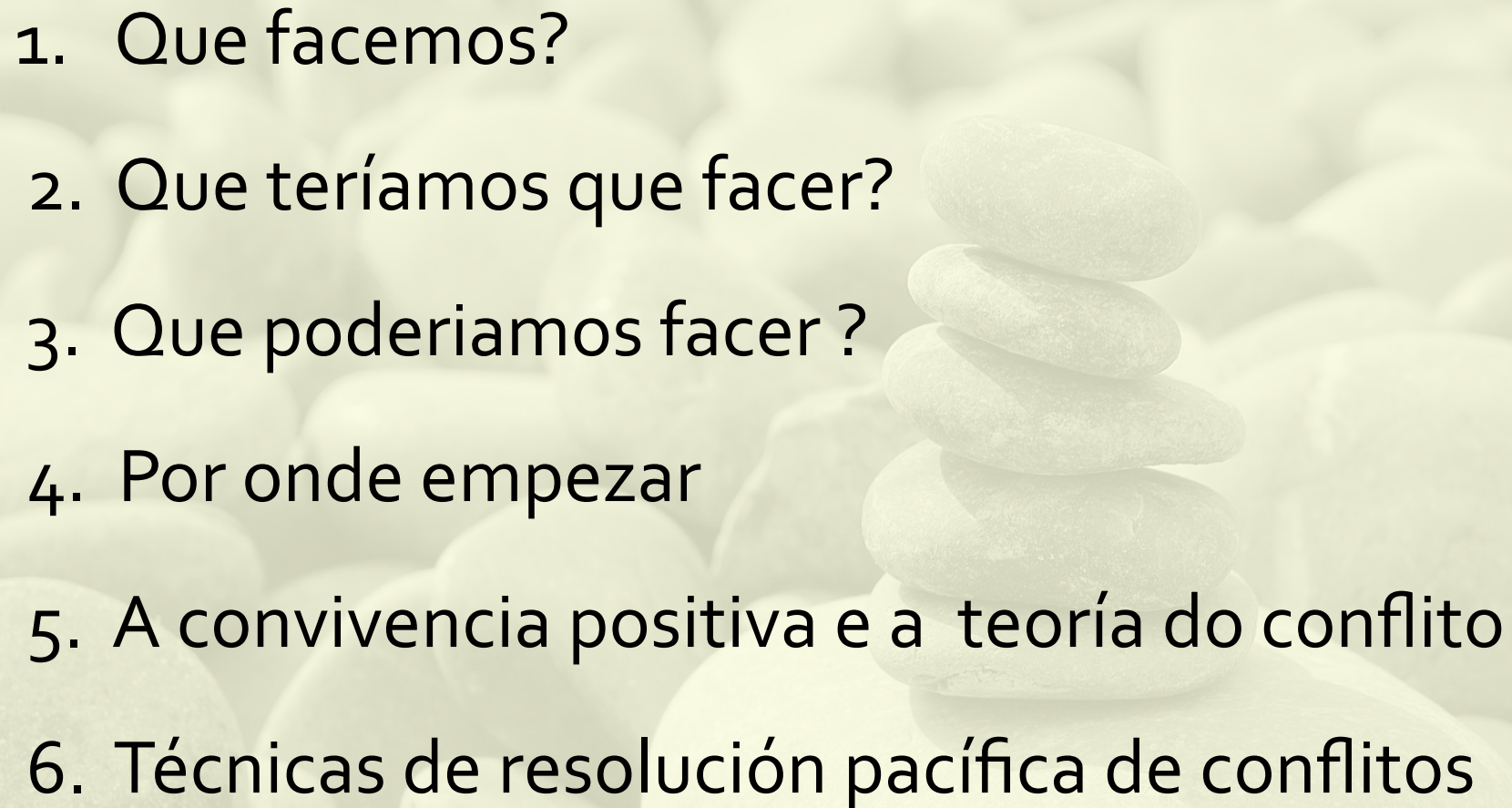

BASES PARA UNHA CONVIVENCIA POSITIVA

Marián Rego

Pontevedra, xuño de 2019

-
1. Que hacemos?
 2. Que teríamos que hacer?
 3. Que poderíamos hacer ?
 4. Por onde empezar
 5. A convivencia positiva e a teoría do conflito
 6. Técnicas de resolución pacífica de conflitos

Que significa
para ti a palabra
CONVIVENCIA?

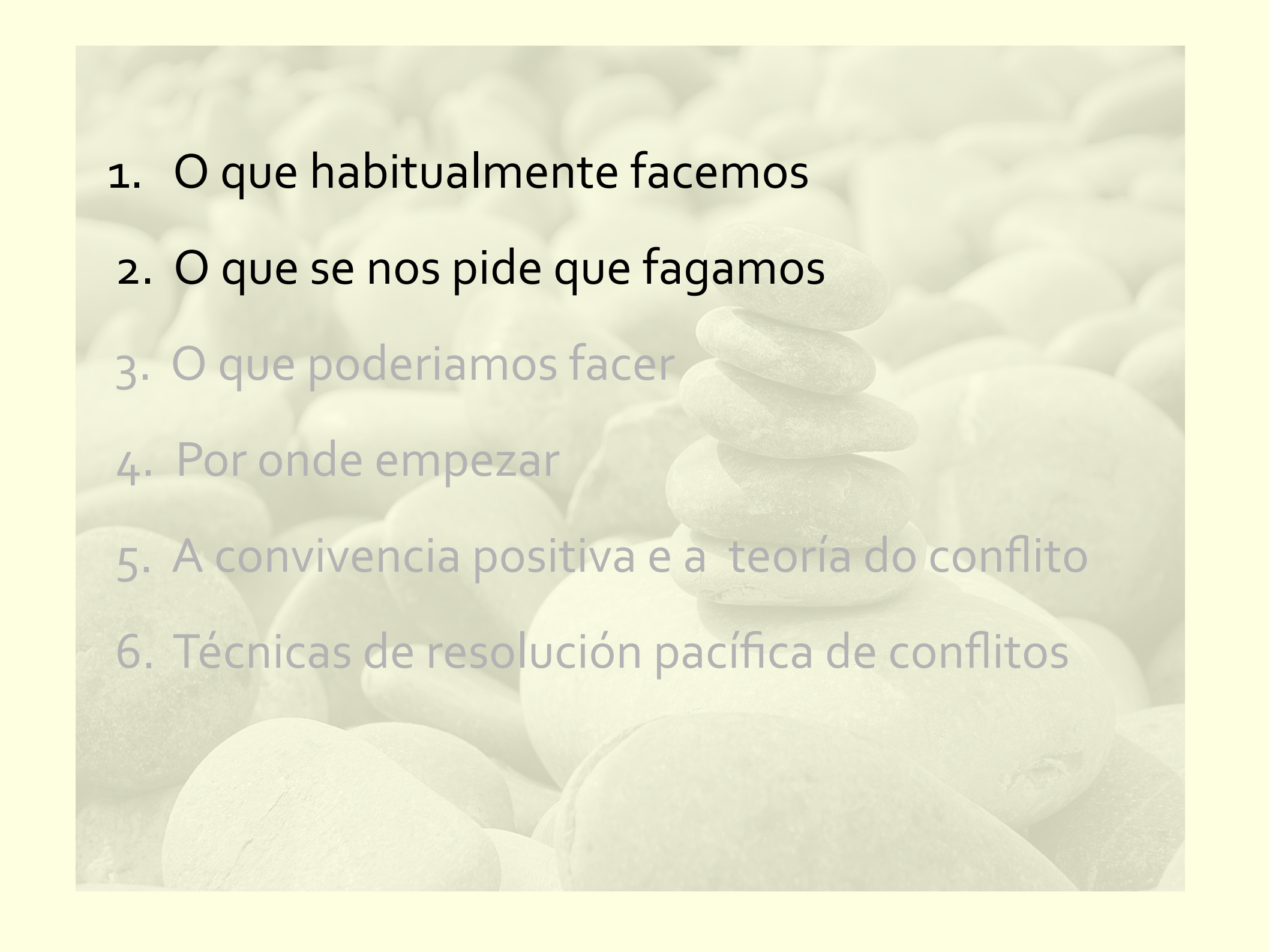
www.mentimeter.com

PREVENCIÓN
+
PROVENCIÓN
+
INTERVENCIÓN

Afondando na normativa sobre convivencia escolar

-
1. O que habitualmente facemos
 2. O que se nos pide que fagamos
 3. O que poderíamos facer
 4. Por onde empezar
 5. A convivencia positiva e a teoría do conflito
 6. Técnicas de resolución pacífica de conflitos

1. Que acostumbramos a hacer?

Tempo fóra da aula

Redacción de comunicacións/partes de incidencias...

Entrevistas coa Xefatura de Estudos e/ou Dirección

Privación dos períodos de lecer

Entrevistas no Departamento de Orientación

Poñer tarefas extras.

Asistencia a aula de convivencia

Privación asistencia a determinadas clases

Privación asistencia ao centro de menos de tres días.

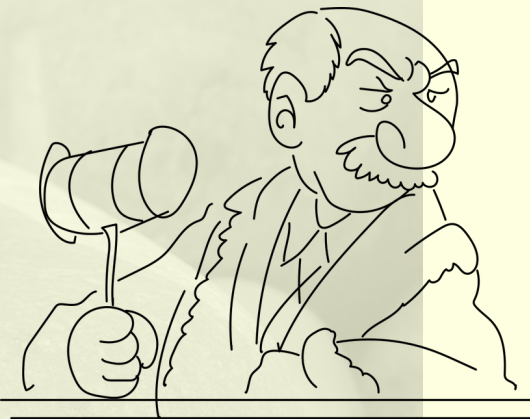
Apertura dun procedemento corrector.

Privación asistencia ao centro de ata 30 días.

etc

O que habitualmente fazemos é

INTERVENCIÓN

2.0 que se nos pide que fagamos

PREVENCIÓN

REPARACIÓN

INTERVENCIÓN

2.O que teríamos que facer, ven recollido.....

- Constitución de 1978
- Declaración Universal de Dereitos Humanos, tratado internacional ratificado por España (BOE 10/10/1979).
- Lei orgánica 1/1981, de 6 de abril, de Estatuto de autonomía de Galicia.
- Lei 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do dereito á educación.
- Real decreto 1398/1993, do 4 de agosto, polo que se aproba o regulamento do procedemento para o exercicio da potestade sancionadora.
- **Lei 27/2005, de 30 de novembro, de fomento da educación e a cultura da paz.**
- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación coas modificacións introducidas pola Lei orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.

- Convención internacional sobre os dereitos das persoas con discapacidade (3 de maio de 2008)
- Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.
- Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo común das Administracións Públicas.
- Lei 40/2015 do Réxime Xurídico do Sector Público.
- Lei Orgánica 3/2018 de Protección de Datos Personais e garantía dos dereitos dixitais.

E máis concretamente.....

[Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa](#)

[Decreto 8/2015 polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar](#)

[Estratexia galega de convivencia escolar 2015-2020](#)

Imos repasar.....

Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa

Fins e principios informadores das normas sobre convivencia nos centros docentes.

- a) A **garantía dun ambiente educativo de respecto mutuo** que faga posible o cumprimento dos fins da educación e que permita facer efectivo o dereito e o deber de aproveitar de xeito óptimo os recursos que a sociedade pon á disposición do alumnado no posto escolar.

- b) A **educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais**, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas.

- c) A **prevención e o tratamento das situacións de acoso escolar** mediante medidas eficaces.

Fins e principios informadores das normas sobre convivencia nos centros docentes.

d) O **recoñecemento ao profesorado**, en especial aos membros dos equipos directivos dos centros docentes, das facultades precisas para previr e corrixir as condutas contrarias á convivencia, así como da protección xurídica adecuada ás súas funcións.

Artigo 11. Condición de autoridade pública do profesorado.

PLAN DE CONVIVENCIA E NOFC

O P.E.incluirá o Plan de Convivencia

integrará o principio de **igualdade entre mulleres e homes**

Establecerá, sobre a base dun **diagnóstico previo, as necesidades**

os **obxectivos e as directrices básicas de convivencia**

as **actuacións,** incluíndo a **mediación na xestión dos conflitos**

Conterá **actuacións preventivas, reeducadoras e correctoras**

ELABORA: Comisión de convivencia ou Equipo Directivo

APROBA: Consello Escolar e Dirección

Que máis nos di a Lei de convivencia?

- Clases de condutas **contrarias, gravemente prexudiciais** e **leves contrarias** á convivencia
- **Prescripción** das condutas contrarias á convivencia: 4 meses as graves, 1 mes as leves
- **Medidas correctoras**: baseadas nos principios do dereitos á educación, da proporcionalidade, no respecto pola integridade física e persoal, e na procura de información para a concreción das correccións. **IMPORTANTE: NON FALAMOS DE EXPULSIÓN NIN DE SANCIÓN**
- **Programas e actuacións complementarias ás medidas correctoras**: Programa de habilidades sociais e aulas de convivencia inclusiva.
- Posibilidade de establecer **procedementos conciliados** de resolución dos conflitos

[PROCEDEMENTO CORRECTOR](#)

DECRETO 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

Axentes responsables da convivencia escolar

Artigo 4.

1. **Todos os membros da comunidade educativa** son axentes responsables da convivencia escolar nos termos establecidos neste decreto e participarán na elaboración, no desenvolvemento, no control do cumprimento e na avaliación do plan de convivencia e das normas de convivencia do centro
2. A **comunidade educativa no seu conxunto** velará pola aplicación daquelas medidas que vaian encamiñadas a fomentar o respecto ás diferenzas, entre elas, a igualdade efectiva entre mulleres e homes.

Determina as funcións de cada un dos órganos dos centros

Consello Escolar

comisión de
convivencia

Equipo
Directivo

Claustro

Órganos de coordinación
docente

Documentos e recursos complementarios

Proxecto
Educativo

NOFC

Concreción Curricular

**O PLAN DE
CONVIVENCIA**

Requirirá a análise
e actualización de:

Plan Xeral de
Atención á
Diversidade

PAT

PXA

INCLUIRÁ
Art.13

a) A análise da situación, partindo dun diagnóstico previo da convivencia no centro.

Recollerá, como mínimo, os seguintes aspectos Art.14:

- a) Características do centro e do seu contorno que contextualizan a intervención educativa.
- b) Aspectos da xestión e organización do centro que inflúen na convivencia.
- c) Estado das relacións e da participación na vida do centro por parte do profesorado, do alumnado, das familias e do persoal de administración e servizos e de atención educativa complementaria, así como doutras institucións e entidades do contorno.
- d) Conflitividade detectada no centro, indicando o tipo e número de conflitos que se producen e os sectores implicados nestes.
- e) Actuacións desenvolvidas no ámbito da convivencia e efectividade destas.

E

xemplo de ferramenta para análise de necesiades no ámbito da convivencia

DAFO	OPORTUNIDADES <i>Orixe Externa. Contexto</i>	AMEAZAS <i>Orixe Externa. Contexto</i>
FORTALEZAS <i>Orixe interna. Centro Educativo</i>	<i>Como podo aproveitar as oportunidades do entorno e as fortalezas do propio centro</i>	<i>Como podo aproveitar as fortalezas do centro para minimizar as ameazas do contexto</i>
DEBILIDADES <i>Orixe interna. Centro Educativo</i>	<i>Como podo aproveitar as oportunidades do entorno para minimizar as debilidades do centro</i>	<i>Que podo cambiar, transformar para facer fronte as ameazas do contexto e as debilidades do centro</i>

CONFLITIVIDADE NO CENTRO

AXENTES	TIPOS	CAUSAS	XEITO DE AFRONTALOS	PROPOSTAS MELLORA
Alumnado				
Profesorado				
Familias				
Persoal non docente				
Alumnado/profesorado				
Alumnado/familias				
Profesorado/familias				

Estrutura do plan de convivencia

a) A análise e diagnóstico

b) Os obxectivos específicos

c) Descrición das actuacións, das medidas ou dos programas
medidas preventivas, de sensibilización, organizativas, curriculares de
coordinación

d) Protocolo para a prevención, detección e tratamento das situacións
de acoso escolar.

Estrutura do plan de convivencia

e) Concreción das actuacións, das medidas ou dos programas.

responsabilidades: persoas ou órganos

Destinatarios

Procedementos

f) Normas de convivencia, coa concreción dos dereitos e deberes

g) Condutas contrarias á convivencia e correccións

h) Comisión de convivencia

Servizo de mediación

Aula de convivencia inclusiva

Escola de nais e pais

Protocolos

Estrutura do plan de convivencia

i) Coordinación e colaboración:

Interna

Familias

Centros educativos da contorna

Organismos da contorna

j) Difusión

m) Avaliación e mellora

Documentos e recursos complementarios

1. Incluirán as **normas de convivencia** que garantan o cumprimento do plan de convivencia

2. Recollerán, ademais, a **organización dos espazos e dos tempos**, así como a **distribución dos recursos**, para favorecer unha convivencia positiva no centro

AS
NOFC

3. Establecerán os **procedementos de comunicación ás familias** das **faltas de asistencia do alumnado** ás clases e as correspondentes **autorizacións ou xustificacións** para os casos de ausencia cando estes ou estas sexan menores de idade non emancipados/as

Documentos e recusos complementarios

AS NORMAS DE CONVIVENCIA Art.19

Elaboradas polos centros docentes

Obxectivo : desenvolver unhas relacións positivas entre os diferentes membros da comunidade educativa para lograr un clima escolar axeitado que facilite o logro dos obxectivos educativos e o éxito escolar.

Concretarán os dereitos e deberes do alumnado, establecerán as condutas contrarias á convivencia e as correccións que lle correspondan polo seu incumprimento

Poderán incluír previsións sobre a vestimenta do alumnado no centro docente

Prohíbese o uso de teléfonos móviles e outros dispositivos electrónicos como mecanismo de comunicación durante os períodos lectivos. Excepcionalmente, os centros poderán establecer normas para a correcta utilización como ferramenta pedagóxica.

Un alumno sacalle unha foto a un profesor durante unha clase, e logo...

a) difúndea.

b) fai a foto e non a difunde no momento pero si na casa

c) só fai a foto

d) fai a foto, mándalla a un compañeiro, e ese compañeiro difúndea.

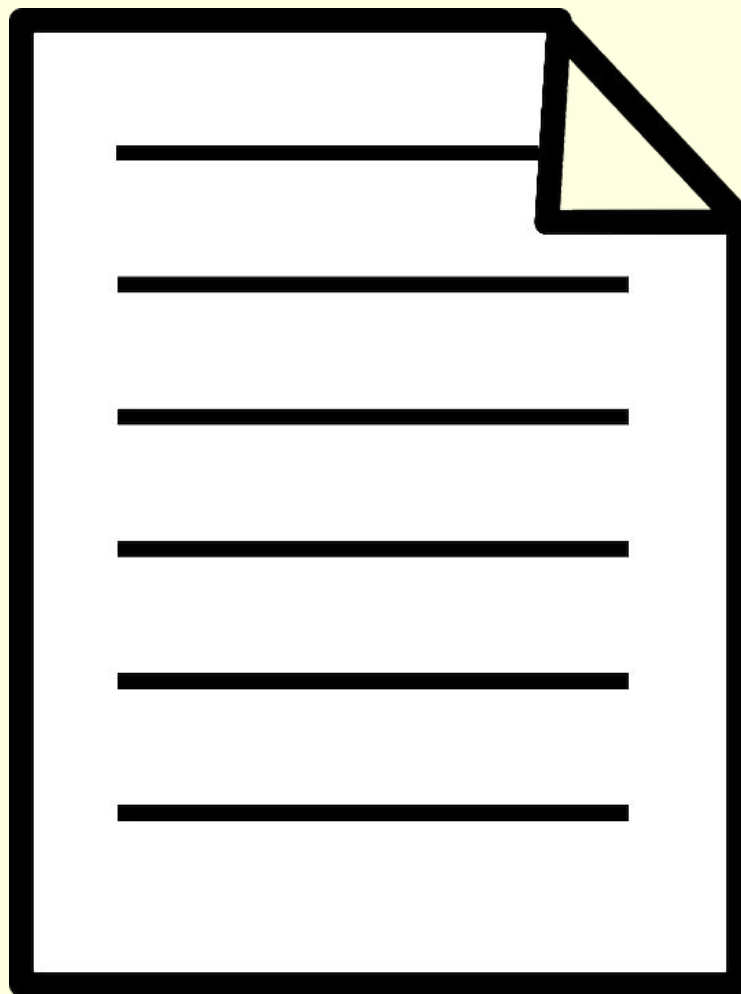
Lei 4/2011

Artigo 12. Incumprimento das normas de convivencia.

2. Así mesmo, poderán corrixirse disciplinariamente as condutas do alumnado que, aínda que realizadas fóra do recinto escolar, estean motivadas ou directamente relacionadas coa vida escolar e afecten aos seus compañeiros ou compañeiras ou a outros membros da comunidade educativa e, en particular, as actuacións que constitúan acoso escolar consonte o establecido polo artigo 28.

As posibles condutas contrarias ás normas de convivencia realizadas mediante o uso de medios electrónicos, telemáticos ou tecnolóxicos que teñan conexión coa actividade escolar considéranse incluídas no ámbito de aplicación desta lei.

polo tanto.....que teriamos que facer para poder
empregar dispositivos móbiles nos centros
educativos??

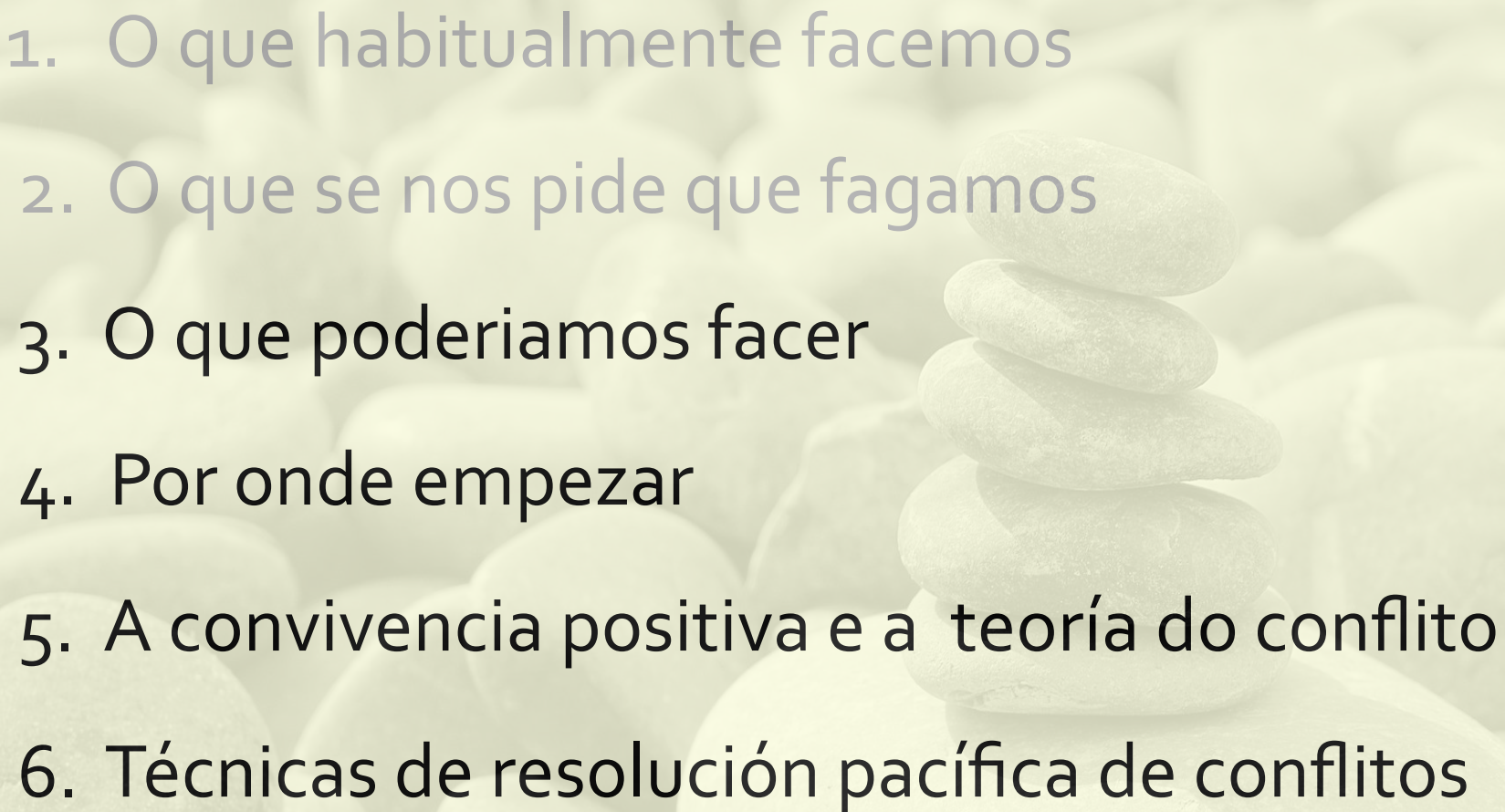
Lei Orgánica 1/1982, de 5 de maio, de protección civil do dereito á honra, á intimidade personal e familiar e a propia imaxe.

c) o feito de facer unha foto sen o consentimento da persoa pode constituír un delito e ven regulado pola Lei Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales.

Estrategias para a resolución pacífica de conflictos

-
1. O que habitualmente fazemos
 2. O que se nos pede que fagamos
 3. O que poderíamos fazer
 4. Por onde empezar
 5. A convivencia positiva e a teoría do conflito
 6. Técnicas de resolución pacífica de conflitos

3.0 que podríamos hacer

PREVENCIÓN
+
PROVENCION
+
INTERVENCION

3.0 que poderíamos hacer

4. Por onde empezar??

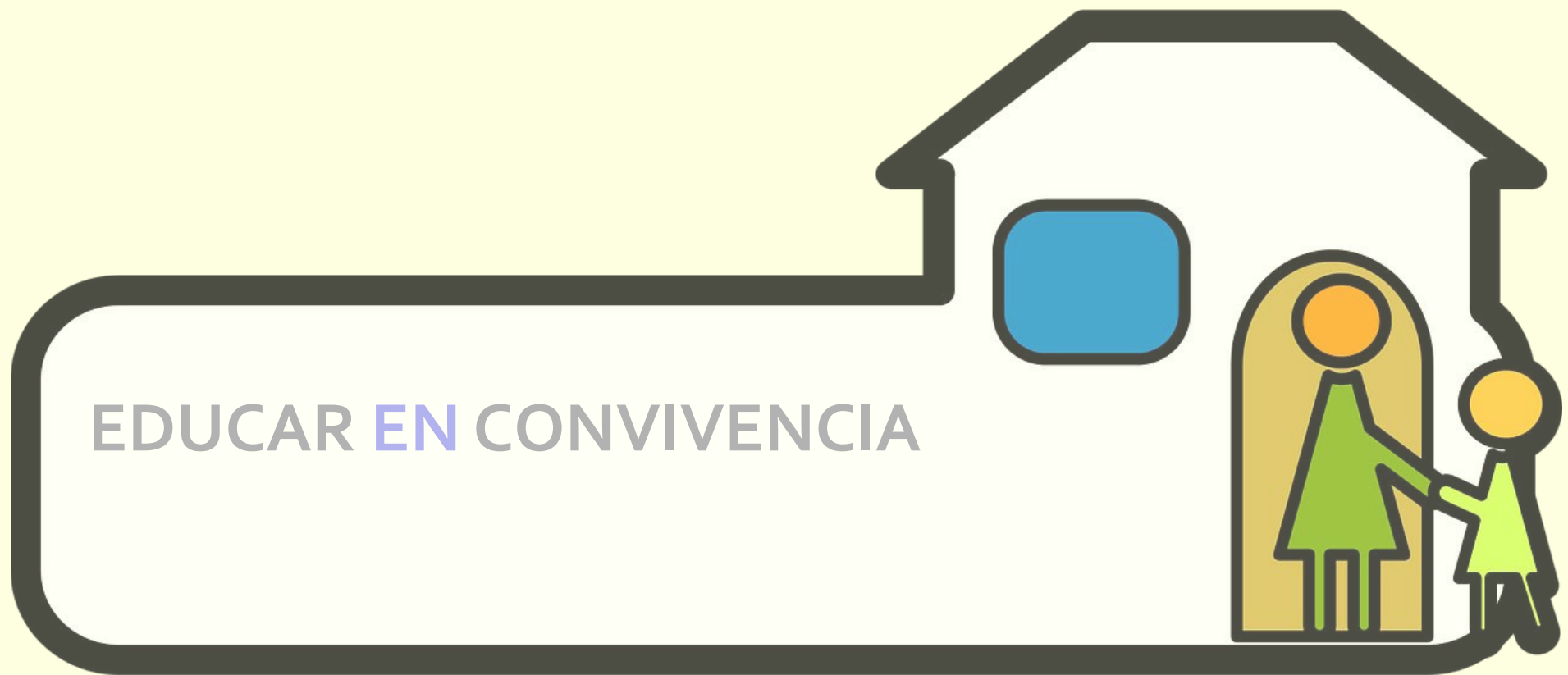
CREACIÓN DUN CENTRO QUE TRABALLE EN E PARA A CONVIVENCIA

Clima positivo
Convivencia positiva
Normativa
Documentos de centro

1

1. creación dun clima positivo e dun centro que eduque **en** e **para** a convivencia

Eloísa Teijeira 2017

1.AMBIENTE FÍSICO: Todo o espacio educa.

1.AMBIENTE FÍSICO

O Espazo físico

O espazo sonoro:

Organización de espazos
colaborativos para aprender

Guías de lugares de convivencia
da aula, do centro

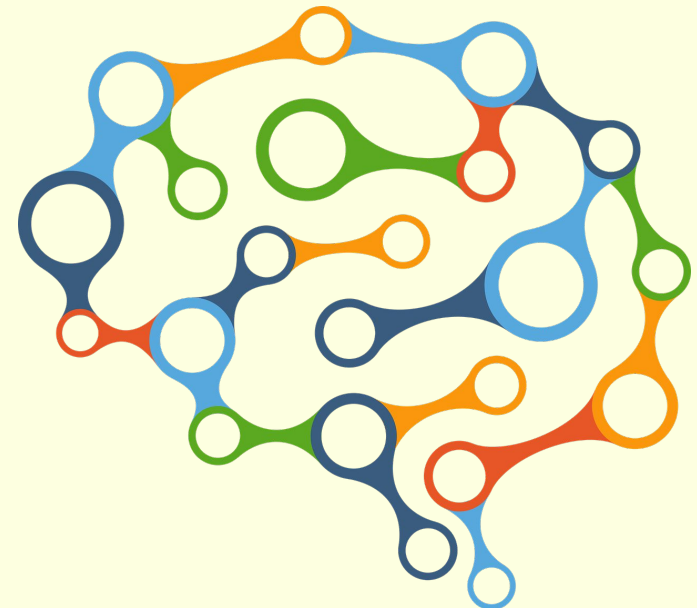
2.AMBIENTE PSICOLÓXICO

Atmosfera agradable

Ambiente acolledor

Clima de seguridade

Clima de xustiza

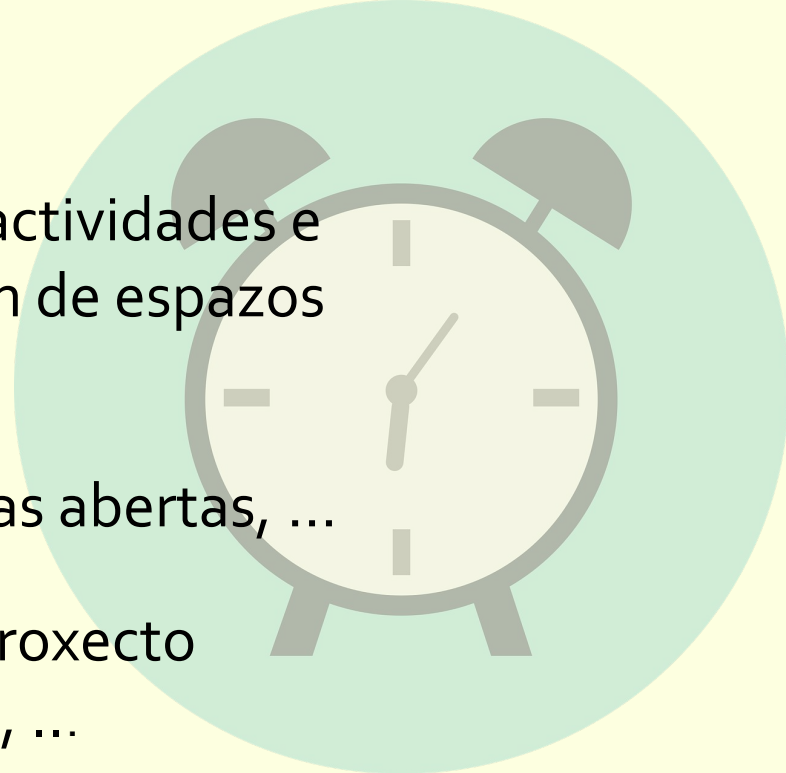

3.TODOS OS TEMPOS EDUCAN:

Entradas e saídas: participación do alumnado, actividades e espazos diversos, puntos de encontro, utilización de espazos de tranquilidade, coidado do espazo,...

Tempos entre clases: romper coas rutinas, portas abertas, ...

Recreos: patios inclusivos, activos e dinámicos, proxecto recreo, diversidade de xogos para todos e todas, ...

4.TODAS AS PERSOAS EDUCAN:

Información, formación, colaboración de persoas adultas (persoal non docente, colaboradores, ... comisións de barrios, ... recursos da comunidade, ...)

Estratexias metodolóxicas: grupos interactivos, aprendizaxe colaborativo e cooperativo, ...

5.RELACIONES INTERPERSONALES DE CALIDADE:

Dinámicas de relación.

Alumnado-axudante.

Círculos de amigos/as.

Espazos e tempos para a comunicación

6.LIÑAS EDUCATIVAS CLAVE, estilo educativo de centro (organización e actitude de toda a Comunidade educativa):

- ★ **Acoller á diversidade, o respecto á diferenza.** (todos/as teñen que sentirse valorados, recoñecidos, respectados, ... curricular e afectivamente).
- ★ **Acollemento de novos membros da Comunidade Educativa.**
 - ★ **Celebrar o éxito de todos/as.**
 - ★ **Propiciar a autonomía**
 - ★ **Impulsar o diálogo, a comunicación**
 - ★ **Favorecer a actitude de axuda, colaboración, apoio**

7. CLIMA DE PERTENZA, SENTIDO DE GRUPO:

A escola, a aula que soñamos (A escola de paz, democrática,...). Asunción das finalidades da escola.

Asunción de responsabilidades na escola.

Dinámicas e proxectos de cohesión de grupo. Identidade de grupo: positiva e non excluín-te. Participación en accións colectivas.

Representación do grupo, da escola, fora do centro (ensinamos o noso centro, representamos ó noso centro)

8. XESTIÓN DEMOCRÁTICA da aula e do centro.

REPARTO EQUITATIVO
DE
REONSABILIDADES

ELECCIÓN PLANIFICADA
DE
REPRESENTANTES

9. PARTICIPACIÓN DO ALUMNADO (para recibir información, opinar, decidir, actuar).

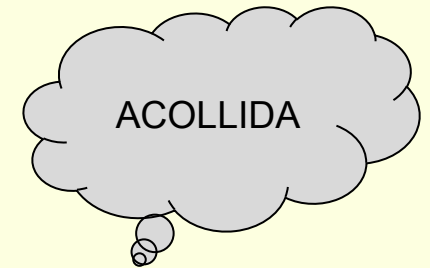
Círculos de convivencia, asembleas, dinamización das xuntas de delgada/os

10. METODOLOXÍAS E AVALIACIÓNS diversas que melloran a convivencia:

- ★ Aprendizaxe colaborativo e cooperativo.
 - ★ Aprendizaxe entre iguais.
 - ★ Aprendizaxe dialóxico.
 - ★ Grupos interactivos.
- ★ Avaliación auténtica. Autoavaliación e coavaliación

11.DAR A PALABRA ÁS FAMILIAS

para saber se o seu fillo/a se sinte ben na escola, na aula, favorecendo a súa participación activa, a súa implicación no centro, dándolles espazos e tempos para compartir.

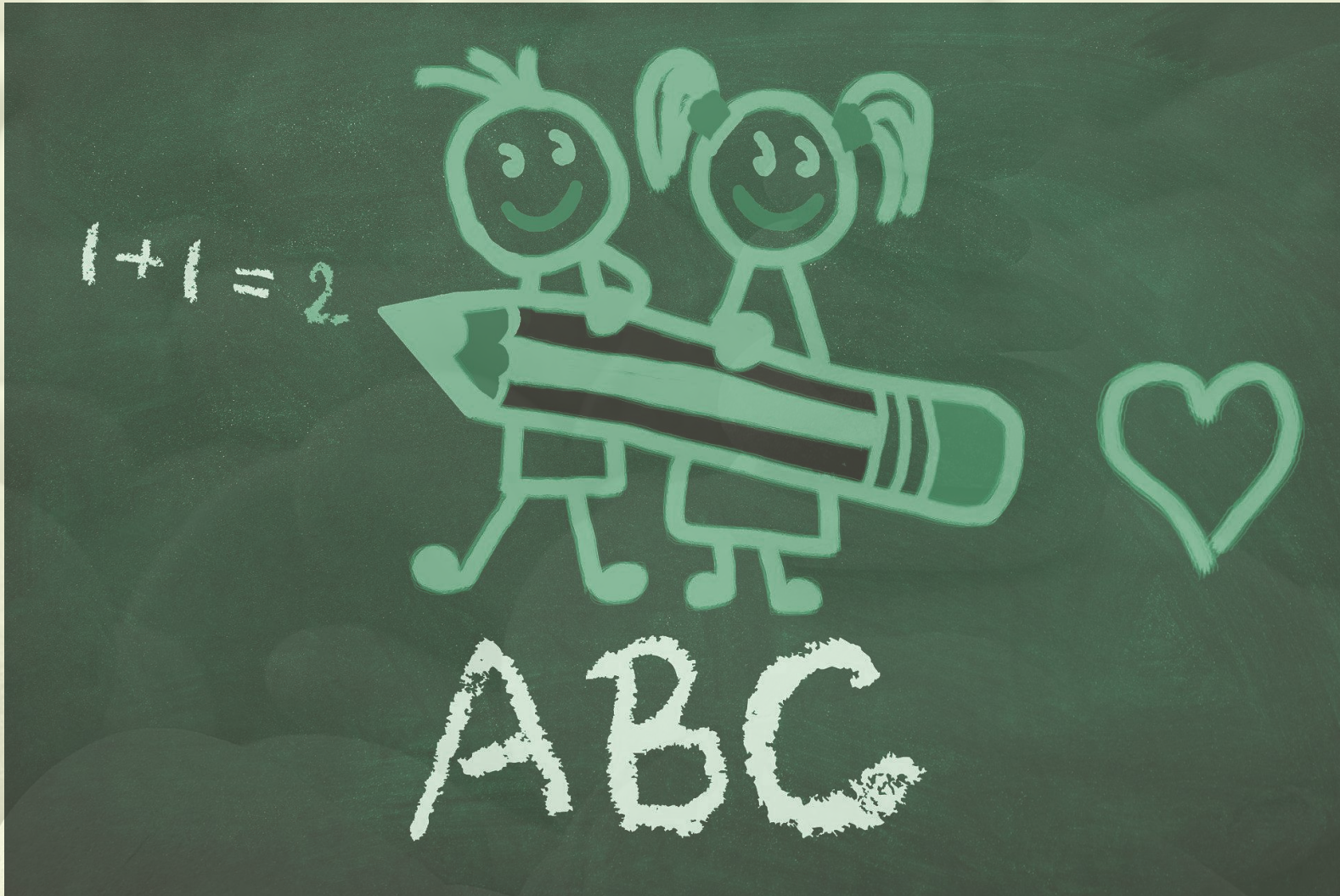
12 HABILIDADES COMUNICATIVAS, EMOCIONAIS E SOCIAIS DO PROFESORADO

Favorecendo a formación en técnicas de comunicación positiva, en educación emocional e en habilidades sociais que favorezan tanto o seu propio desenvolvemento persoal coma o traballo e a interacción co alumnado e demais membros da comunidade educativa

Tres estilos de profesorado (Brophy e Good)

- 1. Proactivo:** inicia e mantén a estrutura das interaccións, expectativas flexibles e precisas para adaptar a educación á diversidade, anticipase aos conflitos para previlos, con recursos eficaces para o comportamento disruptivo.
- 2. Reactivo (pasivo):** expectativas flexibles para adecuar as súas reaccións ás condutas dos alumnos, estes controlan o esquema das interaccións na clase. Non compensan nin incrementan as diferenzas. Limitáanse a reaccionar aos conflitos. Ilusión do trato igualitario.
- 3. Sobre-reactivo:** expectativas ríxidas, tratamento moi discriminatorio, risco de efectos negativos das súas expectativas, forte orientación ao dominio.

EDUCAR PARA A CONVIVENCIA POSITIVA

2.A convivencia positiva

EDUCAR PARA A CONVIVENCIA POSITIVA

Que entendemos por convivencia positiva????

POR QUE EDUCAR EN CONVIVENCIA POSITIVA??

Informe Delors (1996) UNESCO

A educación ao longo da vida baséase en catro pilares:
*aprender a coñecer, aprender a facer, aprender a vivir xuntos,
aprender a ser*

Aprender a vivir xuntos desenvolvendo a comprensión do outro e a percepción das formas de interdependencia -realizar proxectos comúns e prepararse para tratar os conflitos- respectando os valores de pluralismo, comprensión mutua e paz

A **convivencia positiva** é aquela que **se constrúe** día a día co establecemento dunhas **relacións consigo mesmo, coas demais persoas e coa contorna** (organismos, asociacións, entidades, institucións ...) fundamentadas na **dignidade humana** , na **paz positiva** e no respecto aos **Dereitos Humanos**.

paz positiva

Johan Galtung

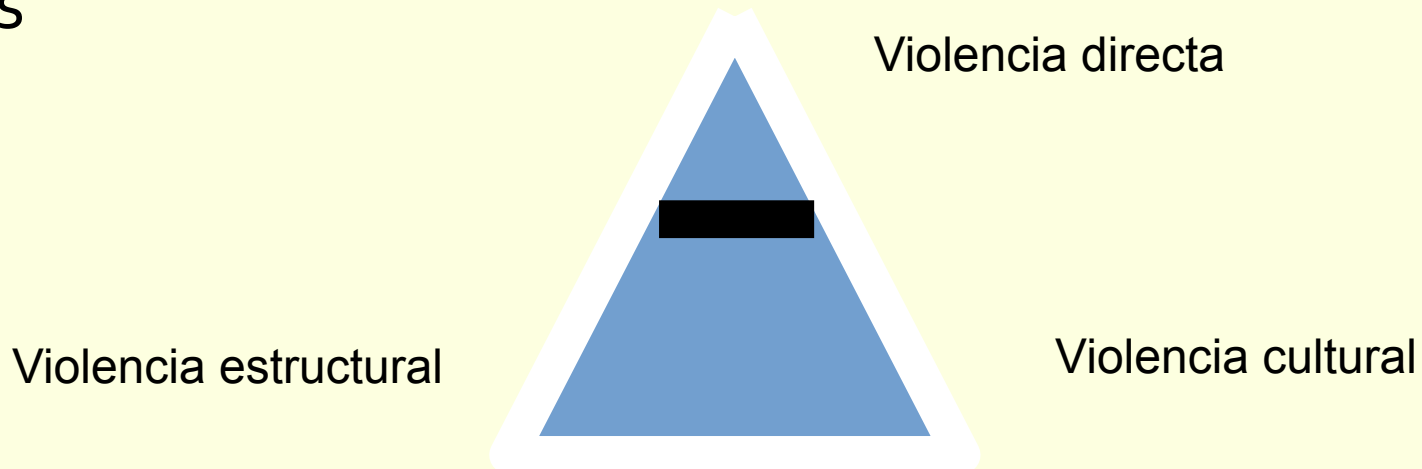
Paz

Ausencia de violencia directa

paz positiva

Pretende lograr a harmonía social, xustiza e igualdade e a eliminación de todo tipo de violencia.

A paz non é un fin, é un proceso. Non supón un rexeitamento do conflito, se non aprender a afrontalos e a resolvelos

CONVIVENCIA TRADICIONAL	CONVIVENCIA POSITIVA
Basease en relacións de dominio-submisión	Basease no respecto mutuo e na participación
Xustifica algúns tipos de violencia	Nega calquera tipo de violencia. Paz positiva
Autoridade imposta	Autoridade ética ou de referencia
Castigo ante o incumprimento de normas	Reflexión, Recoñecemento e Reparación ante o incumprimento das normas
Evitación/prevenición do conflito	Utilización do conflito como oportunidade de aprendizaxe: prevención/provención
Abordaxe individual dos conflitos	Abordaxe colectiva e comunitaria dos conflitos
Convivencia e disciplina coma requisito previo ás aprendizaxes	Relación intrínseca de convivencia, aprendizaxe e rendemento
A convivencia é un medio	A convivencia é un fin

ESTRATEGIAS QUE FAVORECEN A CONVIVENCIA POSITIVA

Educación emocional

En todas as etapas, desde o inicio da escolaridade, de xeito sistematizado co obxecto de adquirir as competencias socio-emocionais.

Habilidades para a vida

OMS ***“A habilidade de unha persoa para enfrentarse exitosamente ás esixencias e desafíos da vida diaria”***.

Autocoñecemento, empatía, comunicación asertiva, relacións interpersoais, toma de decisións, manexo dos problemas e dos conflitos, pensamento creativo, pensamento crítico, manexo das emocións e dos sentimentos , manexo de tensión e estrés

Currículo da non violencia

Educación para a paz, a non violencia e os Dereitos Humanos, transformando as representacións que poden conducir á violencia, como o sexismo ou o racismo, e favorecendo que se incorpore o rexeitamento á violencia na propia identidade, incluíndo neste sentido tamén a violencia máis próxima, a que pode producirse na escola

3. Formación no conflicto e Técnicas de resolución pacífica de conflictos

**PROFESORADO
ALUMNADO
FAMILIAS**

FORMACIÓN E DISEÑO DE ACCIONES QUE MELLOREN A CONVIVENCIA

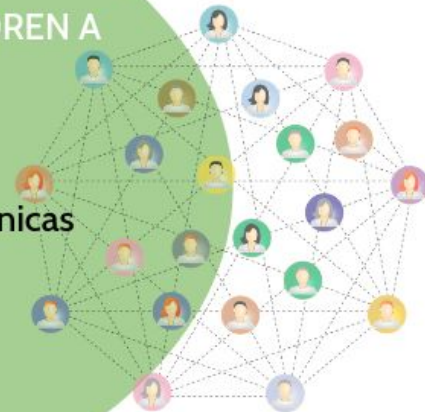
Formación en resolución pacífica de conflictos e técnicas

Habilidades para a vida

Educación Emocional

SAI

Otras: Aulas de convivencia inclusiva

A TEORÍA DO CONFLITO

CONFLITO

- **PROCESO POLO QUE DÚAS PERSOAS OU GRUPOS DE PERSOAS PERCIBEN OS SEUS OBXECTIVOS COMO INCOMPATIBLES.**
- Onde as **emocións e sentimentos** xogan un rol importante
- e a **relación** entre as partes pode rematar **robustecida ou deteriorada**, segundo a **oportunidade e procedemento** que se decidise **para abordalo**.

¿ CONFLICTO NEGATIVO? (-)

¿ CONFLICTO POSITIVO? (+)

DEBUXAMOS??

PIRÁMIDE PIN

A.F. ACLAND

Pirámide de Maslow

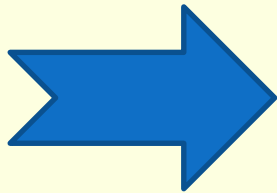

Partes dun conflito

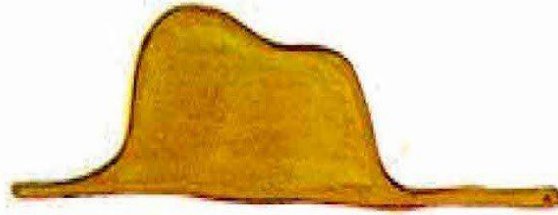

CAUSAS

- IDEOLÓXICAS
- RELACIONADAS CO PODER
- CUESTIÓNS PERSOAIS

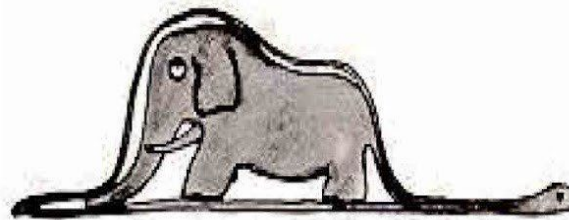
OLLO COA PERCEPCIÓN

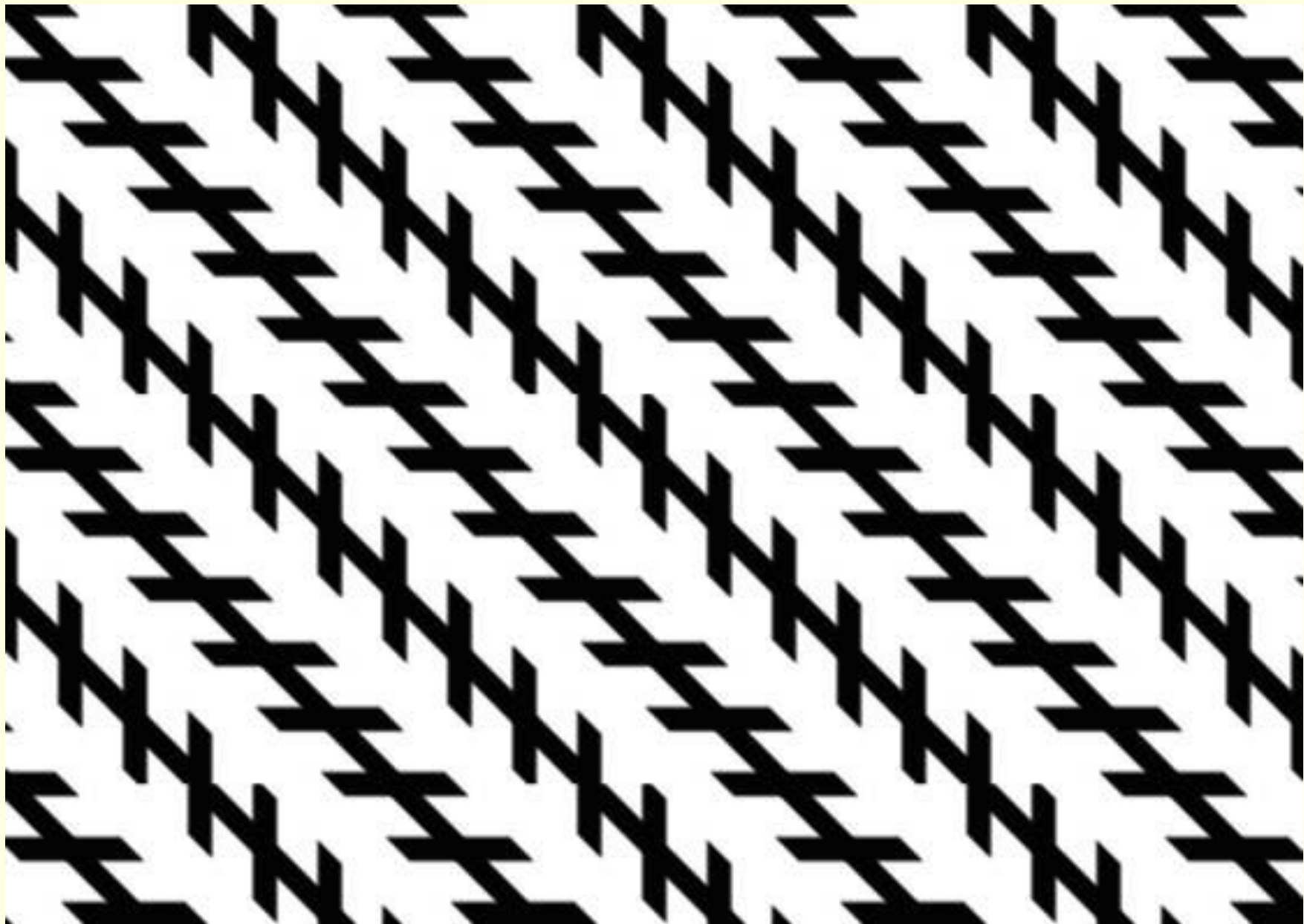

Enseñé mi obra de arte a las personas mayores y les pregunté si mi dibujo les daba miedo.

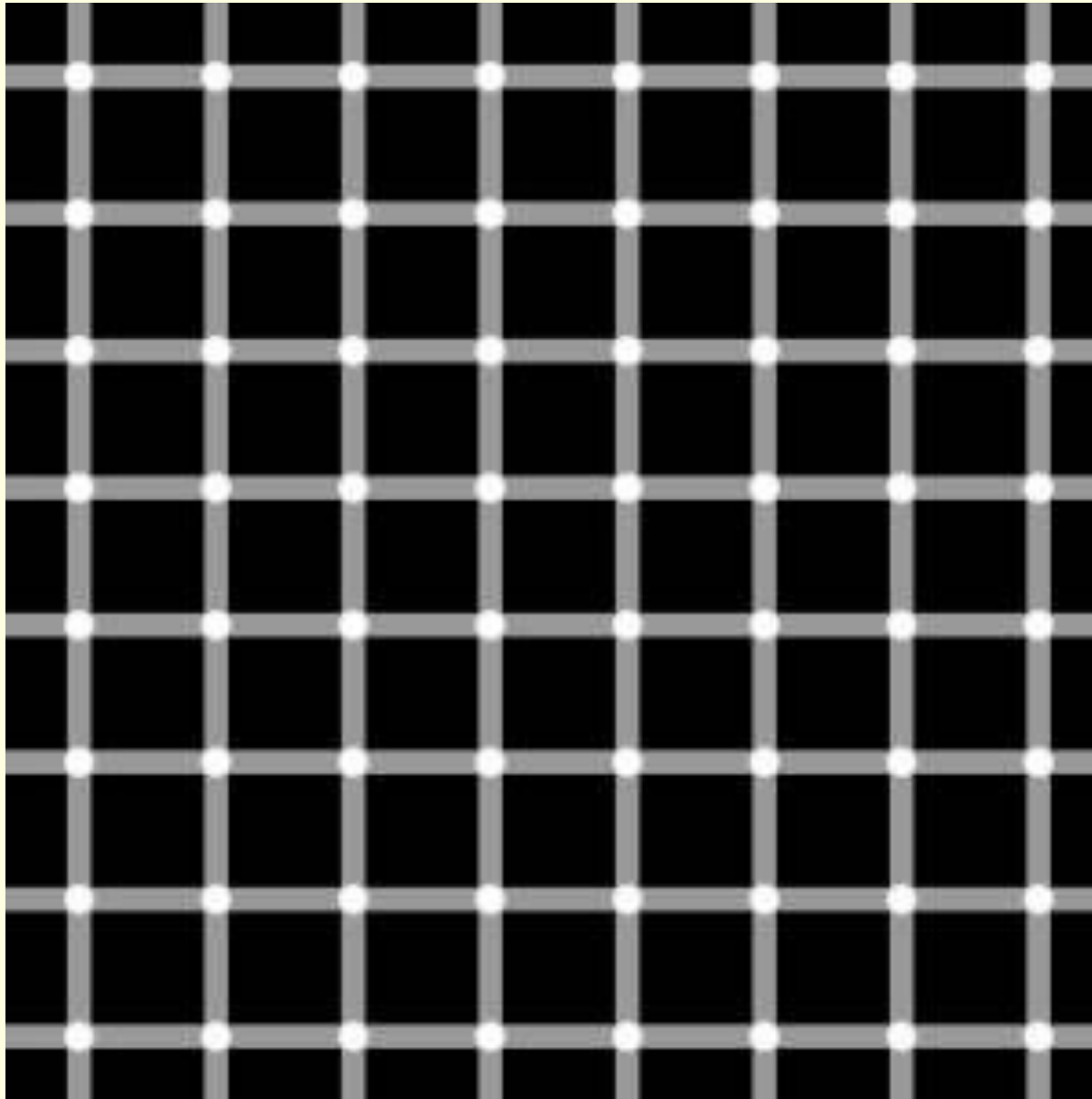
—¿por qué habría de asustar un sombrero?— me respondieron.

Mi dibujo no representaba un sombrero. Representaba una serpiente boa que digiere un elefante. Dibujé entonces el interior de la serpiente boa a fin de que las personas mayores pudieran comprender. Siempre estas personas tienen necesidad de explicaciones. Mi dibujo número 2 era así:

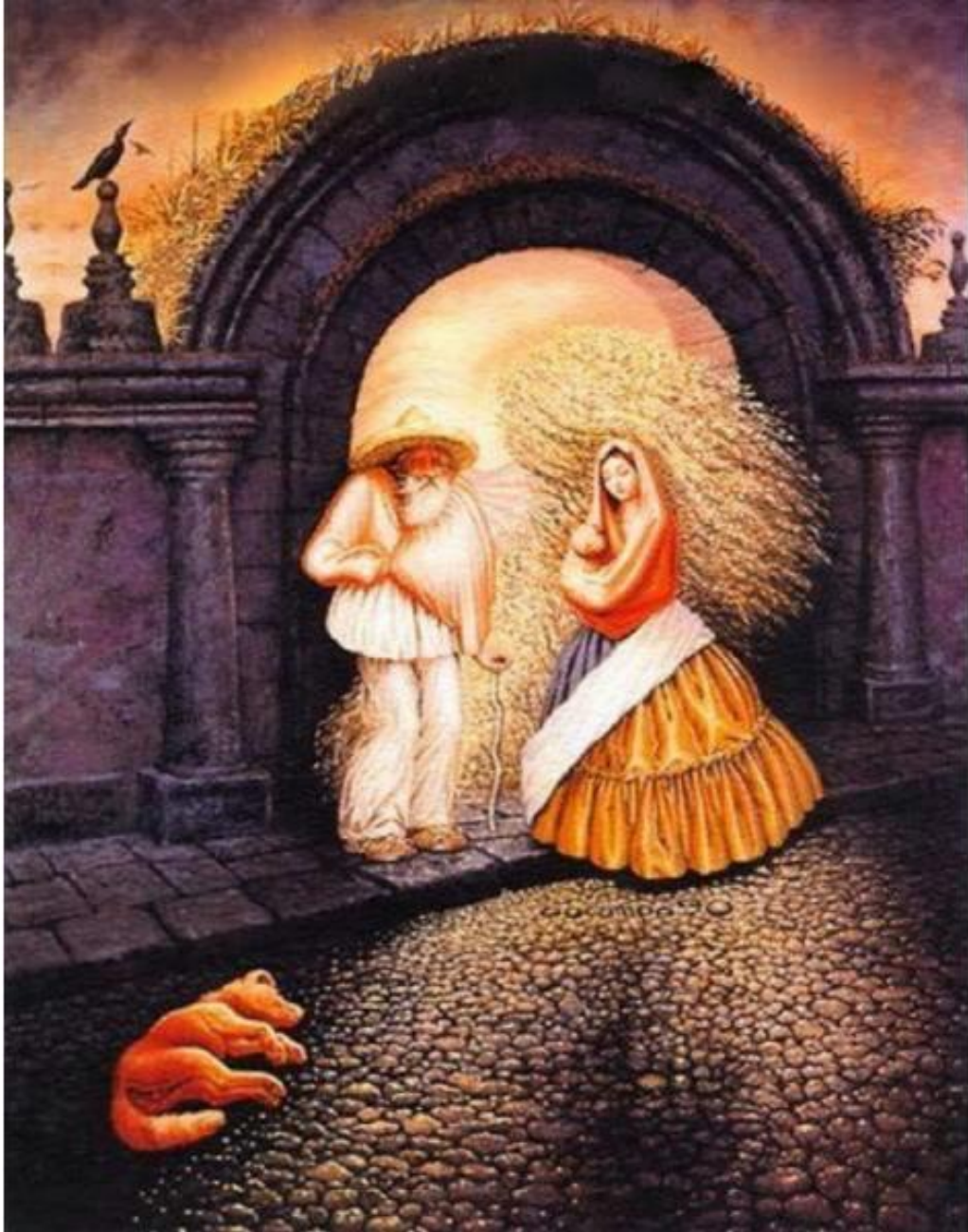

Johann Karl Friedrich Zöllner en 1860

E. Lingelbach en 1994

<https://www.youtube.com/watch?v=XKDn2D9oSiM>

Whatsapp

Os SENTIDOS, as EMOCIÓNES e os
SENTIMENTOS ENGÁÑANNOS!!!!

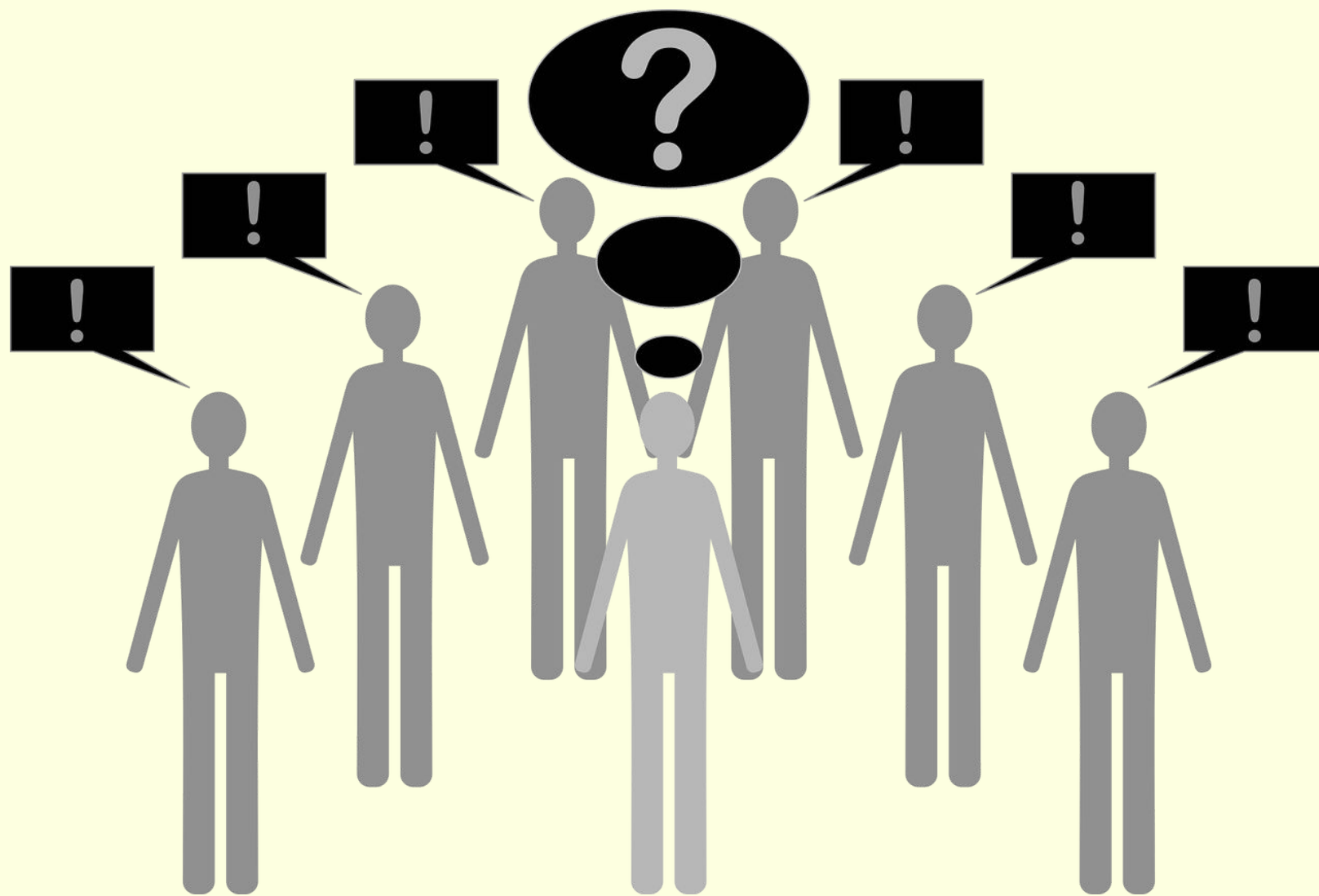
PROTAGONISTAS

Profesorado

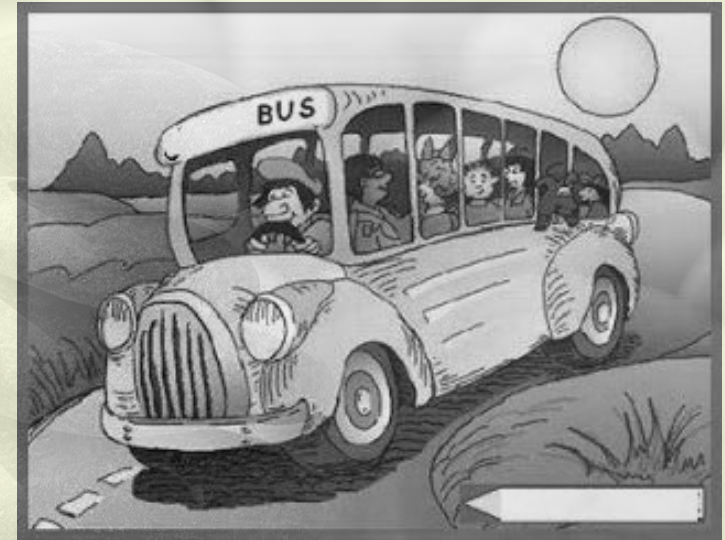
Alumnado

Familias

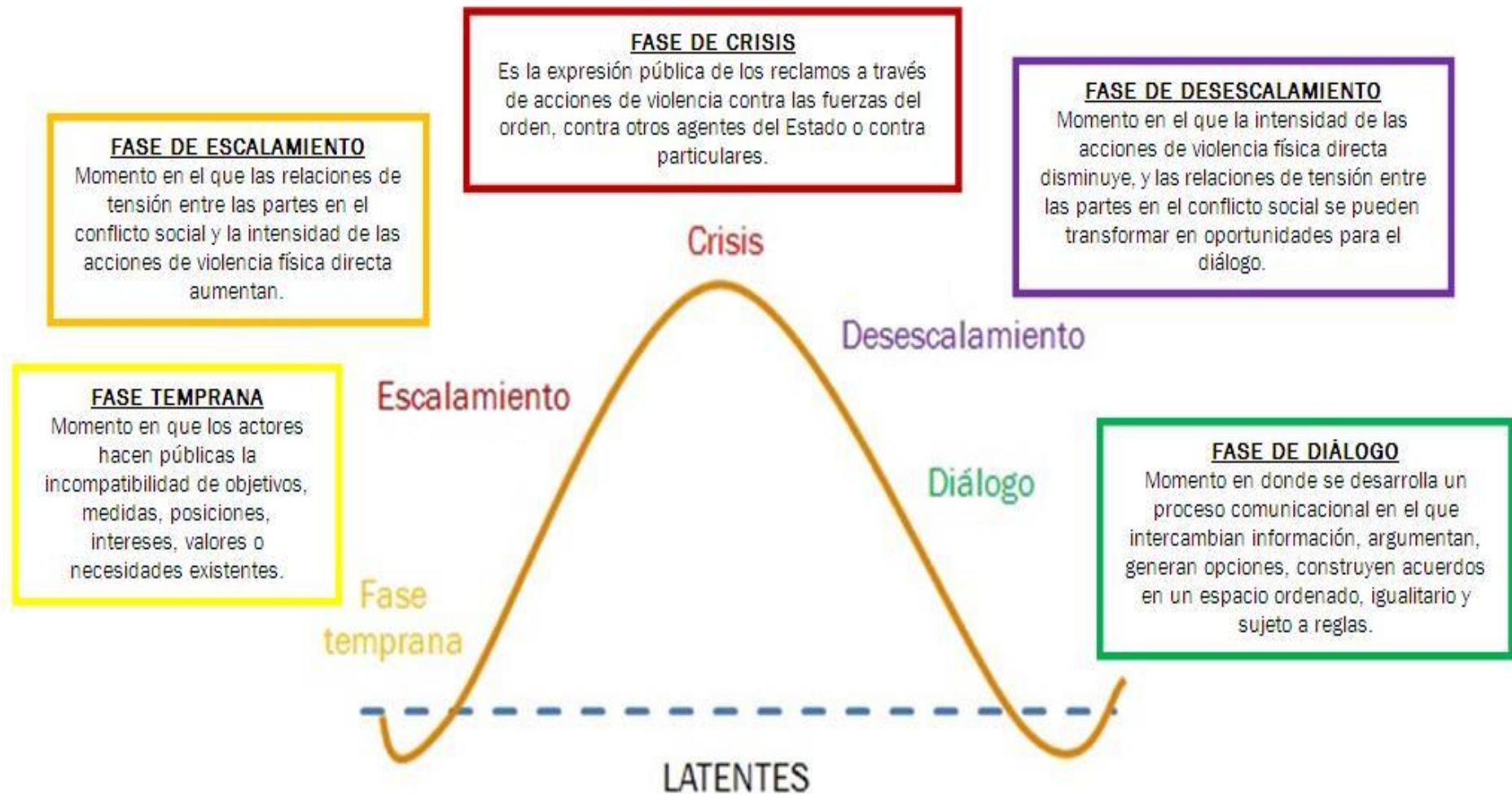

Persoal non docente

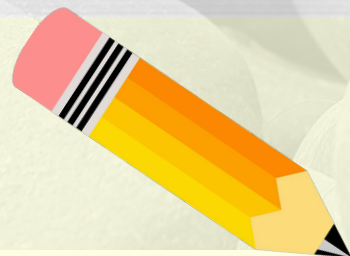
CONTEXTO

PROCESO

ESTILOS DE AFRONTAMIENTO

IMOS DEBUXAR.....

FORMAS DE AFRONTAR

1. A forma agresiva:

A túa opinión é a que vale e non hai máis.

Atacas á outra persoa. Insúltala ou descualificas.

Menosprezas as opinións dos outros.

O bo desta forma: En principio mostrarse agresivo pode levarte a conseguir o que queres e saírte coa túa.

O malo desta forma: Teranche medo, quizais che dean a razón pero non porque a respecten, só por medo. A longo prazo non só evitarán dialogar contigo, senón que tamén evitarán relacionarse contigo.

2. A forma pasiva:

Cedes demasiado.

Non tes en conta a túa propia opinión.

As túas opinións non son válidas.

O bo desta forma: O conflito resólvese case de inmediato. Porque enseguida dás a razón á outra persoa, polo que non pode haber conflito se as dúas partes estades de acordo.

O malo desta forma: Non expresas as túas opinións. As túas ideas desvanécense e non saen á luz. A longo prazo poida que non se che teña en conta para tomar decisións, total farás o que diga a maioría ou o máis forte. Pero lembra que non conseguirás os teus obxectivos e os teus desexos na maioría das veces.

3. A forma asertiva:

Respectas a opinión da outra persoa (aínda que non esteas de acordo) e a túa propia.

Céntrate nos feitos. Evitas poñer cualificativos á outra persoa.

Se é posible tentas atopar unha solución para ambos.

O bo desta forma: Tes máis posibilidades de lograr os teus obxectivos. As túas relacións cos demais mellorarán. Sentiraste mellor contigo ao saber que podes expresarte sen temor “ao que dirán”. Percíbete con recursos persoais para superar as túas dificultades.

O malo desta forma: É máis laboriosa, require un esforzo pola túa banda. Necesitarás aprender certas habilidades (se non as tes xa) e ás veces terás que armar de paciencia, por exemplo para discutir cunha persoa que utiliza a forma agresiva

Outras estratexias....

ASOCIATIVAS	DISOCIATIVAS
Trata de inducir ás partes en conflito a que se acheguen, que comprendan as pretensións do outro e que cheguen a compromisos	Parte da base de separar ás partes en conflito e de impedir calquera contacto entre elas
<ul style="list-style-type: none">● a eliminación de interferencias na comunicación● a formación de consensos os compromisos mediante a mediación as estratexias de gañar-gañar (win-win)● a transformación das posturas en necesidades● a delegación en árbitros (arbitraxes)● a creación de dependencias mutua	<ul style="list-style-type: none">● a votación por maioría● a non intervención● a separación● a separación espacial● a separación de competencias● a ameaza de violencia a loita, a guerra

Técnicas de Resolución Pacífica de conflictos

NEGOCIACIÓN

XUÍZO

CONCILIACIÓN

ARBITRAXE

MEDIACIÓN

● A NEGOCIACIÓN

A negociación é un acto da vida, de feito as persoas negocian aínda cando non se decatán de que o están facendo. É algo cotián, habitual e consiste en chegar a un acordo con alguén acerca de algo de interese común

“a negociación é un proceso mediante o cal as partes involucradas nun conflito buscan solucións alternativas e satisfactorias de acordo aos seus intereses e sen menoscabar os intereses do outro (paradigma gañar – gañar)”

● A ARBITRAXE

A arbitraxe é similar a un xuízo, no sentido de que é un terceiro quen decide sobre o caso que se lle presenta e as partes aceptan esa decisión

● XUÍZO

Outorgáselle a un terceiro o poder total da decisión ou da resolución do conflito

● CONCILIACIÓN

É un medio de resolución de conflitos, polo cal un terceiro (conciliador) asiste ás partes para que poidan, mediante o diálogo, resolver as súas diferenzas, podendo propoñer alternativas de solución, as cales poden ser aceptadas ou rexeitadas polas partes.

● MEDIACIÓN

Jares (2006)

“un procedemento de resolución de conflitos que consiste na intervención dunha terceira parte, allea e imparcial ao conflito, aceptada polos disputantes e sen poder de decisión sobre os mesmos, co obxectivo de facilitar que as partes en litixio cheguen por si mesmas a un acordo por medio do diálogo”.

SECUENCIA DA IMPLANTACIÓN

1. Análise da convivencia
2. Redacción dun protocolo
3. Introducción no plan de convivencia
4. Captación e selección do alumnado mediador
5. Formación do alumnado
6. Implicación da comunidade educativa
7. Coordinación e seguimento

**Sistemas
de Axuda/apoio entre iguais**

QUE SON?

Son estruturas organizadas na rede da escola , supervisadas por persoas adultas da comunidade educativa , nas que participa o alumnado de xeito autónomo, co fin de axudar aos seus iguais, e que pode ser de diferente índole ou complexidade , segundo a idade , a intención ou a necesidade. (Avilés 2017)

CARACTERÍSTICAS

- O alumnado é protagonista da xestión da convivencia
- Son sistemas supervisados por persoas adultas
- Son sistemas sostibles, que se manteñen no tempo
- Son visibles e recoñecidos pola comunidade
- Búscase un liderado compartido
- A finalidade é acompañar no desenvolvemento socioemocional e moral dos e das iguais

TIPOS (Avilés 2017)

SAI	
ACOLLIDA	Acoller a alumnado menor, dar a benvida, compartir amizade tempo, apoio,...mellorar a convivencia
AXUDA	Precisan de habilidades previas xa que teñen que ser capaces de proporcionar axuda a quens teñen problemas
MEDIACIÓN	Interveñen en situación de conflitos entre iguais
TITORÍA	Céntranse máis no académico, no rendemento e na aprendizaxe
MENTORÍA	Guía, supervisión, modelaxe e facilitación, tanto na parte académica como nos aspectos persoais e relacionados cos valores , o desenvolvemento moral, a obtención de metas persoais en niveis escolares inferiores

- Alumnado de Acollida
- Apadriñamentos
- Tutoría de pares
- Tutoría entre iguais
- Mentoría entre iguais
- Cibermentoría

**Outras estratexias para a mellora da
convivencia**

AULA DE CONVIVENCIA E ATENCIÓN EDUCATIVA

- Non debe ser un “aula de castigo”
- Ben Planificada, con “protocolo de uso” no marco do Plan de Convivencia
- Contar co acordo do Claustro
- Participación de todo o profesorado
- Definir quen, como, cando e en que condicións
- Funcións moi claras

NAVEGACIÓN SEGURA E RESPONSABLE

**Moitos dos conflitos que se producen nos centros educativos
xorden do uso da Rede**

A Rede é un espazo natural no que o noso alumnado se desenvolve, aprende, interaciona, establece relacións,

Temos a obriga de formarnos e de formar ao alumnado no uso seguro e responsable da Rede (tit10.Art.83 L.O.3/2018)

Pero.....Como facelo???

[Plan Director](#)

[Programa de cybercooperantes INCIBE](#)

[Is4kids](#)

[Guías navegación segura AEPD](#)

[UNIDADE ESPECÍFICA PARA
EDUCACIÓN PRIMARIA is4kids](#)

[UNIDADES PARA
EDUCACIÓN SECUNDARIA](#)

A CONVIVENCIA TRASCENDE AO ENTORNO

Proxectos de ApSS
Comunidades de aprendizaxe

3

Proxectos de Aprendizaxe e Servizo Solidario (ApSS)

É unha metodoloxía dentro das correntes innovadoras de hoxe en día, dado que nos ofrece contextos nos cales adquirir as competencias clave. Na aprendizaxe-servizo o alumnado identifica na súa contorna próxima unha situación con cuxa mellora se compromete, desenvolvendo un proxecto solidario que pon en xogo coñecementos, habilidades, actitudes e valores

As características máis salientables:

- participación activa do alumnado, servizo solidario.
- supón atender a necesidades reais e sentidas pola comunidade
- planificación intencionada cara a este fin solidario tendo en conta a idade e as capacidades dos e das protagonistas.

PROMOVE A APRENDIZAXE DE.....

Competencias básicas: activa o exercicio de todas as competencias do currículo, con énfase na competencia social e cidadá e na iniciativa e autonomía persoal

Valores e actitudes prosociais: estimula o esforzo, a responsabilidade e o compromiso solidario

Habilidades para a vida: Fortalece as destrezas psicosociais e a capacidade de participar na vida

TRASCENDE DO CENTRO Á COMUNIDADE

Na Aprendizaxe-Servizo o alumnado identifica na súa contorna unha necesidade social, ambiental, cultural... coa que conecta e se sensibiliza .

Pasa á acción e comprométense a mellorar algunha situación, desenvolvendo un proxecto solidario do cal senten protagonistas.

Todo iso pon en xogo coñecementos, habilidades, actitudes e valores.

Por iso o Aprendizaxe-Servizo é un proxecto educativo con finalidade social a partir do cal os centros educativos trascenden á comunidade e contexto no que se atopan.

RECURSOS

[Hacia el Aprendizaje servicio solidario. Gobierno de Navarra](#)

[Revista convives número 16](#)

[Guías APSS Zerbikas](#)

Comunidades de aprendizaxe e/ou Grupos Interactivos Mixtos

Que son??

Un modelo educativo baseado nos principios e prácticas de inclusión, igualdade e diálogo, teñen por obxectivos a transformación social e educativa.

As **Comunidades de Aprendizaxe** implican a todas as persoas que de forma directa ou indirecta inflúen na aprendizaxe e o desenvolvemento do alumnado, incluíndo a profesorado, familiares, amigos e amigas, veciños e veciñas do barrio, membros de asociacións e organizacións veciñais e locais, persoas voluntarias, etc.

Comunidades de aprendizaxe e/ou Grupos Interactivos Mixtos

Grupos interactivos

Caracterízanse por ser unha organización inclusora do alumnado na que se conta coa axuda de máis persoas adultas ademais do profesor ou profesora responsable da aula. Deste xeito, lógrase evitar a segregación e competitividade que se xera ao sacar ao alumnado etiquetaxe como “difícil” ou “lento” da aula para aplicarlle adaptacións curriculares e que deu lugar a un aumento do fracaso escolar (especialmente do alumnado segregado) e de conflitos. Pola contra, nos grupos interactivos lógrase desenvolver, nunha mesma dinámica, a aceleración da aprendizaxe para todo o alumnado en todas as materias, os valores, as emocións e sentimentos como a amizade

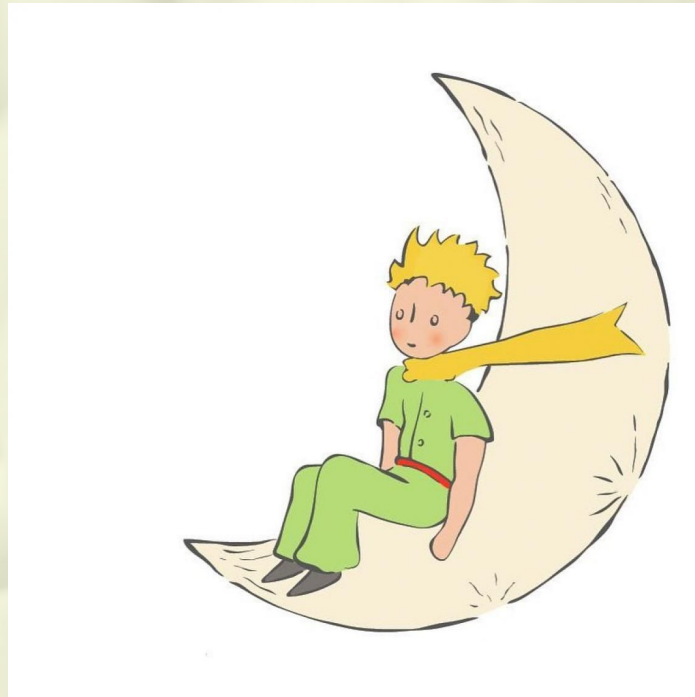
Realízanse na aula agrupacións heteroxéneas en canto a nivel de aprendizaxe, xénero, cultura, etc. de alumnos e alumnas. En cada grupo realízase unha actividade concreta curta de tempo mentres unha persoa adulta (voluntaria, familiar, outro profesorado ou profesional doutro ámbito) titoriza o grupo asegurando que traballen a actividade e que se desenvolva aprendizaxe entre iguais

[Comunidades de aprendizaje. Andalucía](#)

[Comunidades de aprendizaje Gobierno Vasco](#)

[Comunidades de aprendizaje. Instituto Natura](#)

"Será necesario que soporte dos o tres orugas, si quiero conocer las mariposas"

marianrego@edu.xunta.es
cafi.convivencia.inclusion@edu.xunta.es